

Familjesamspel Och Barns Utveckling

Monica Hedenbro
Med.dr Leg.Psykoterapeut
Östersund 16 mars 2012

Böcker o Filmer

- Familjer i Miljö
- Samspelets Kraft
- Att Bygga en Familj
- Familjebehandling på goda grunder
- Psykosocial Obstretrik
- Kärlekens Dialog
- Dialogens Kraft
- Kommunikationens Kraft
- CPICS
- Svårigheter o Möjligheter i Föräldra-Barn Samspel
- Att Mötas
- Barn skall bli hela människor

Avhandling:

The family Triad

Samspelsteori – vad är det?

The present moment – vikten av ögonblick

Man upplever handling, känsla, sensationer,
förståelse och tanke

I ögonblicket finns dåtid, nutid och framtid

Moments of meeting

Intersubjektivitet skapas av två ”minds” men den
skapar också dessa två ”minds”

Ögonblicket

känsla
handling
sensationer
tanke
förståelse

Dåtid

Framtid

KOMMUNIKATIONEN

VERBAL

ICKE -VERBAL

SAMSPELSBEHANDLING

- In VIVO
- In VIDEO
- In VERBIS

SAMSPELSMETODER

- Marte Meo
- Triadlek
- Mim
- Theraplay
- Bof
- Samlek
- Lekarbete
- WWW

MASI

- Mikro
- Analys
- Samspel
- Intervention

ARV OCH MILJÖ

Ständigt i samspel

Viktiga begrepp

- Anknytning
- Bindning
- Ömsesidighet
- Intersubjektivitet
- Tempo
- Reglering
- Reparera
- Det observerande och inkännande barnet

Kulturella
aspekter

Anknytningsprocess

Anknytningsmönster hos barn

- Trygg Anknytning
- Otrygg-Undvikande Anknytning
- Otrygg Ambivalent Anknytning
- Desorganiserad-Desorienterad Anknytning

Affektreglering

- Anknytningsteorin är i grunden en regleringsteori.
- Inte enbart Rädsloreaktioner
- Psykobiologiskt tonar den primära anknytningspersonen in de dynamiska växlingarna i barnets inre affekttillstånd
- Minimera barnets negativa affekttillstånd – maximera de positiva
- Reparerar felintoning eller frånvaro
- Relationella o känslomässiga färdigheter - implicita minnen

Hur gör man för att söka tröst eller ge tröst i nära relationer

Hur gör man för att reglera starkt negativa känslotillstånd

ANKNYTNING - En livslång process

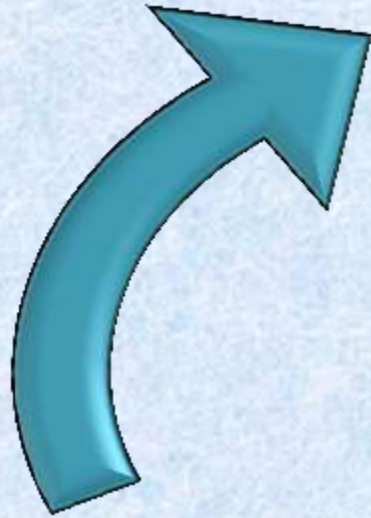
Späd- och småbarnsår

Ungdomsår

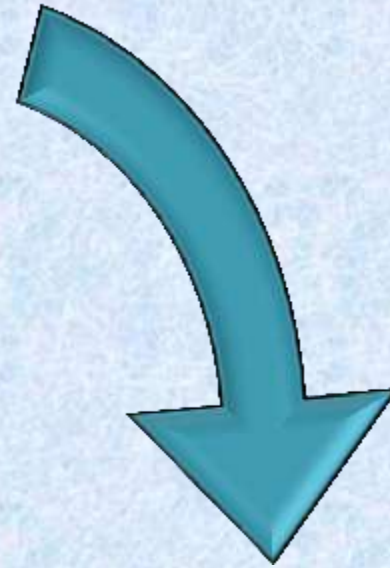
Parrelation

BIDRAG

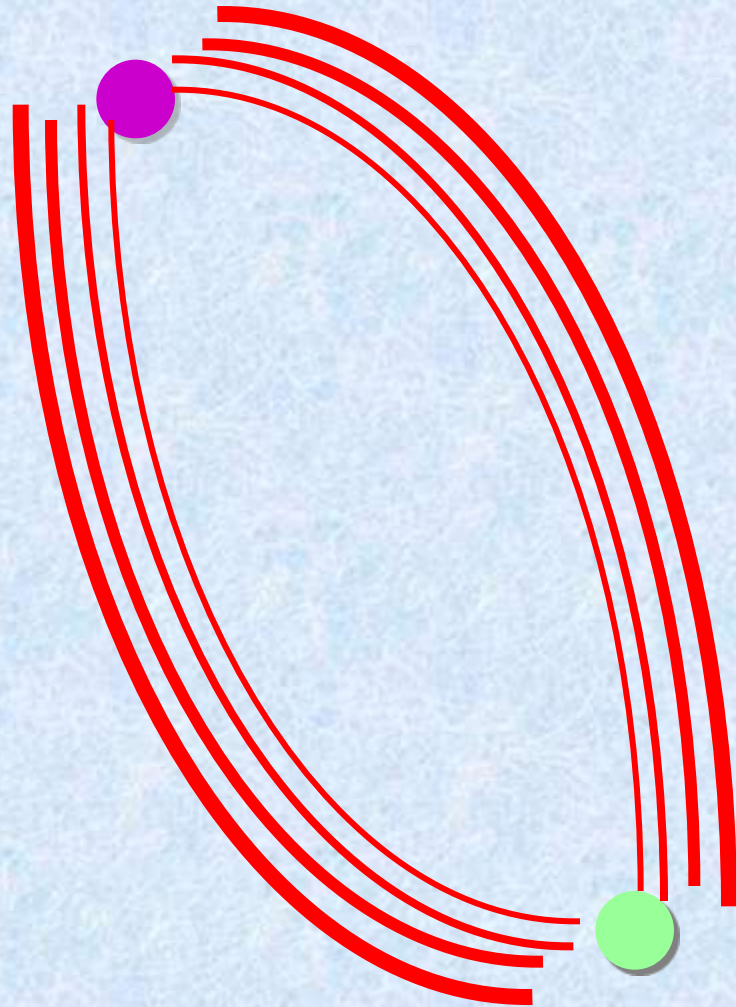
TURTAGNING

BEKRÄFTNING

Turtagning

Familjepolitik och Samhällsfråga

- Krav/Stimuli
- Föräldrar arbetsliv och privatliv
- Mindre nätverk
- Jämställdhet/Rättvisa
- Separationer
- Växelvis boende
- Olika Familjekonstellationer
- Barnfokus

ÖMSESIDIGHET

- Att vara delaktig
- Att bli lyssnad på
- Kunna påverka och bli påverkad
- Hitta ett tempo
- Aktivitetsnivå Motorisk/kommunikativ
- Barnets kontaktförsök och signalsystem i fokus

Intuitivt föräldraskap

Känslighet för barnets signaler

Daniel Sterns självteori

Känslan av ett begynnande själv	0-2 månader
Känslan av ett kärnsjälv	2-6 månader
Känslan av ett subjektivt själv	7-15 månader
Känslan av ett verbalt själv	15 mån-
Känslan av ett berättande själv	3år-

Intersubjektivitet

- Separat motivationssystem bredvid anknytning
- Tillskriva andra ett inre mentalt liv-känslor, tankar
- Ofrånkomlig aspekt av människans mentala liv, den aspekt som djupast definierar oss som människor
- Intersubjektiv kommunikation o kärleksfullt samspel skapar närhet till betydande andra.
- Blickar, ansiktsuttryck, kroppshållning, gester, röstmelodi och tonfall.
- Intersubjektiv, relationell dialog - tvåpersonsstruktur

BARNNS KÄNSLOR

- Signalera
- Dela
- Socialt Referera
- Reglera

Metaemotioner

Föräldrarnas tankar och känslor om känslor

- Uppmärksamma
- Acceptens
- Reglering

Affekter-Känslor

Affektsmitta

Affektintoning

Socialt refererande

Mentalisering

Förmågan att förstå sitt eget och andras beteende utifrån inre mentala tillstånd som tankar, känslor, impulser och önskningar.

Se sig själv utifrån och andra inifrån

- Förälderns förmåga att mentalisera om barnet, att leva sig in i barnets inre psykologiska tillstånd central i barnets anknytning
- Behov av att bli sedd och förstådd som en mental varelse.
- Mentaliseringsförmåga uppstår när intersubjektiviteten pga av emotionell och kognitiv utveckling blir medveten o reflekterande
- Ligger till grund för barnets utveckling av egen mentaliseringsförmåga

NÄR TVÅ BLIR TRE

Familjesystemet utvidgas till att omfatta fyra olika system

1. Man och Hustru
2. Mamma och Barn
3. Pappa och Barn
4. Mamma- Pappa och Barn
5. (Mamma och Pappa)

Föräldrarelationen

- Viktig att arbeta med
- Samarbete, inkludering och inte konkurrens
- Skapar möjligheter för **PARRELATIONEN**

Systemen är ömsesidigt relaterade till varandra och påverkar varandra

- Detta betyder att varje delsystem är känsligt för utveckling och förändring i de andra systemen.
- De kombinerade interaktionerna skapar den hela familjeprocessen

Minuchin 1985

Tidigare studier

Dyadiskt samspel

- Papousek & Papousek
- Trevarthen
- Stern

Triadiskt samspel

- Belsky 1979
- Fainsilber-Katz & Gottman 1996
- McHale & Cowan 1996
- Corboz-Warnery & Fivaz - Depeursinge 1996

Studier av John Gottman som kan predicera skilsmässorisen hos nygifta par

Longitudinella studier

- Konflikt Diskussioner
- Fysiologiska mätmetoder
- Affektkodning

Paret blir Föräldrar Betydelsen för

**Hur konfliktdiskussionen ser ut i 6:e graviditets-
månaden predicerade vid 3 månader**

- Hur mycket barnet grät
- Hur mycket log och skrattade
- Hur mycket pos. affekt pappan visade mot barnet
- Hur samarbetande eller konkurrerande föräldrarna var
- Barnets vagusnervstonus (förmåga att trösta sig och uppmärksamhetsfokus)

John Gottman

Elisabeth Fivaz-Depeursinge et al

Family Alliance

En familjevariabel som definierar graden av koordination som deltagarna lyckas skapa när man genomför en uppgift.

Fyra nivåer i bedömningen

- Organisation: Är alla inkluderade
- Deltagande: Är alla i sina roller
- Delat uppmärksamhetsfokus
- Känsломässigt engagemang

Triangulering

Triangulererad – Något barnet blir inbjuden till
eller fångad i

Triangulera – Något barnet initierar

- Dela känsla
- Signalera känsla
- Socialt referera

Triangulering/Allians

- "Bids" i positiva situationer signifikant fler då familjen har en god allians
- "Bids" i negativa situationer signifikant fler då familjen har en dålig allians

Elisabeth Fivaz

1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2011 2012

Datainsamling

Graviditet -
4 veckor -
2 månader -
3 månader -
8 månader -
9 månader -

18 månader-
20 månader-

48 månader -

5 år -

7 år -

14 år -

Gemensamt Fokus

- Första triaden är familjen
- Studerats med objekt P-P-O
- Triadstudier P-P-P

Tresamhet

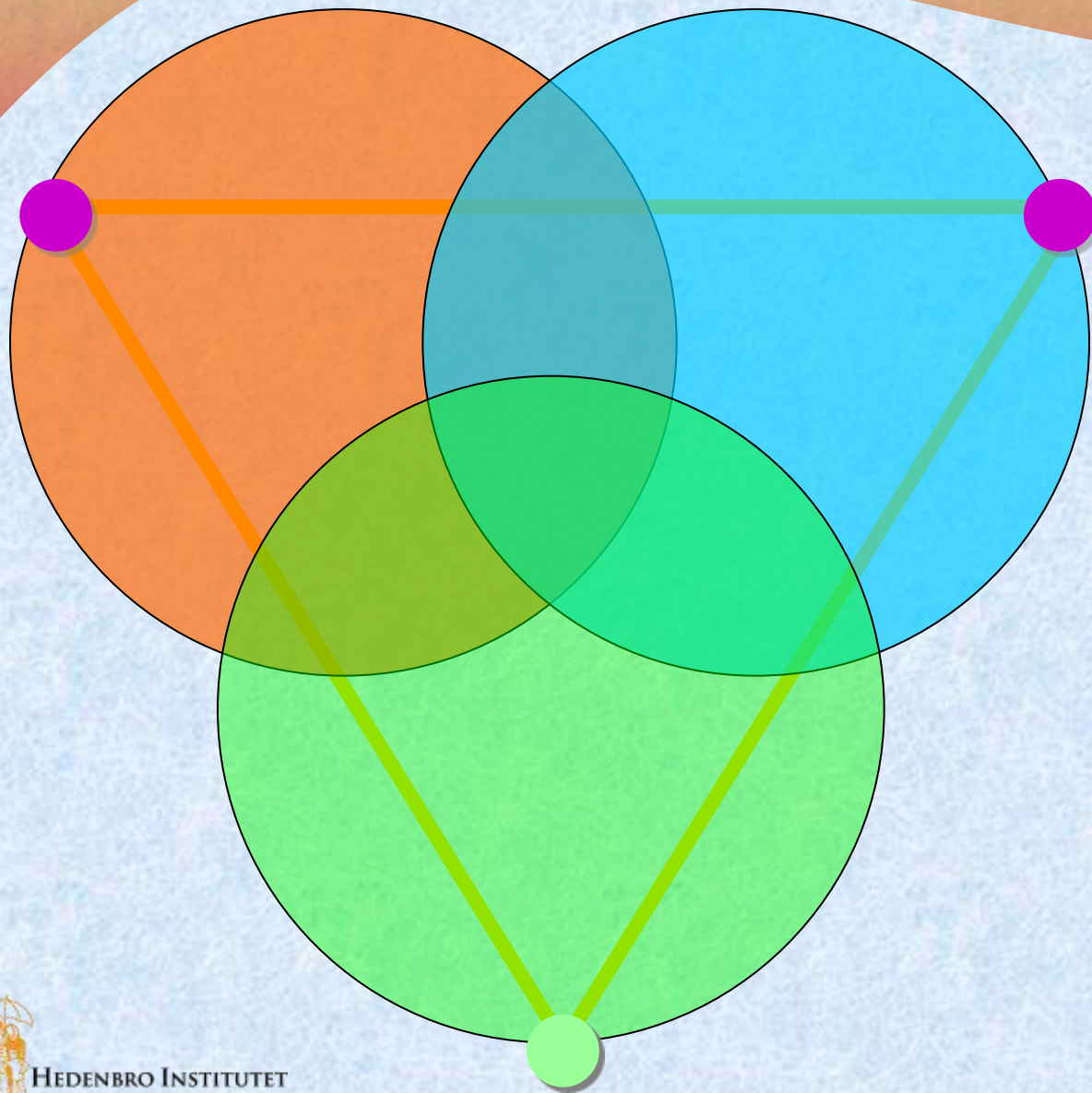
- Naturligt
- Möjligheter
- Svårigheter
- Olika sammanhang

Triolog-Trio

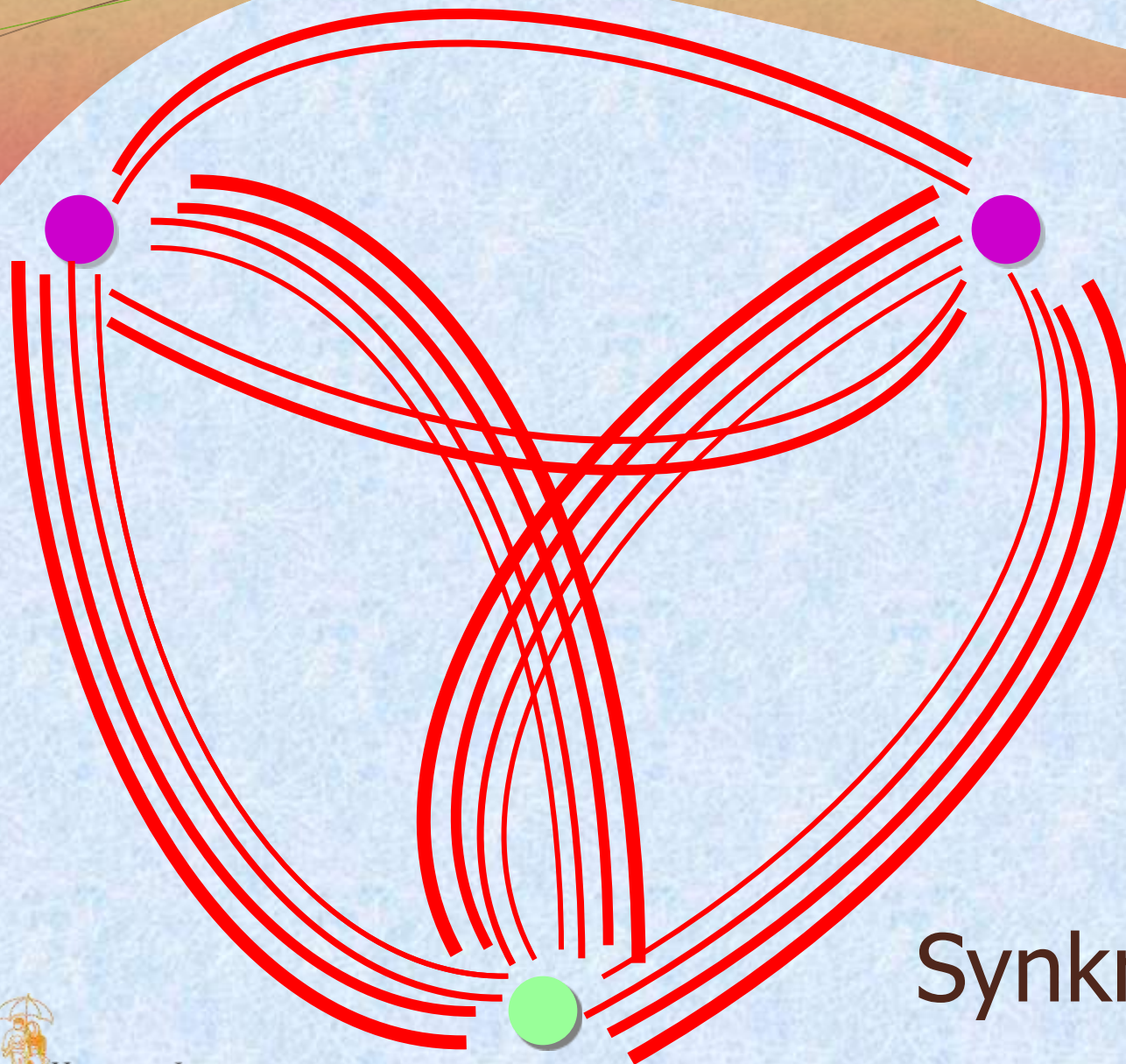
- Vilken typ av musik spelar vi i familjen?
- Hur spelar vi tillsammans?
- Vilken roll har individerna - solo, med mikrofon?, ackompanjerar och låter andra träda fram
- Hur kan man jamma med?

Triad

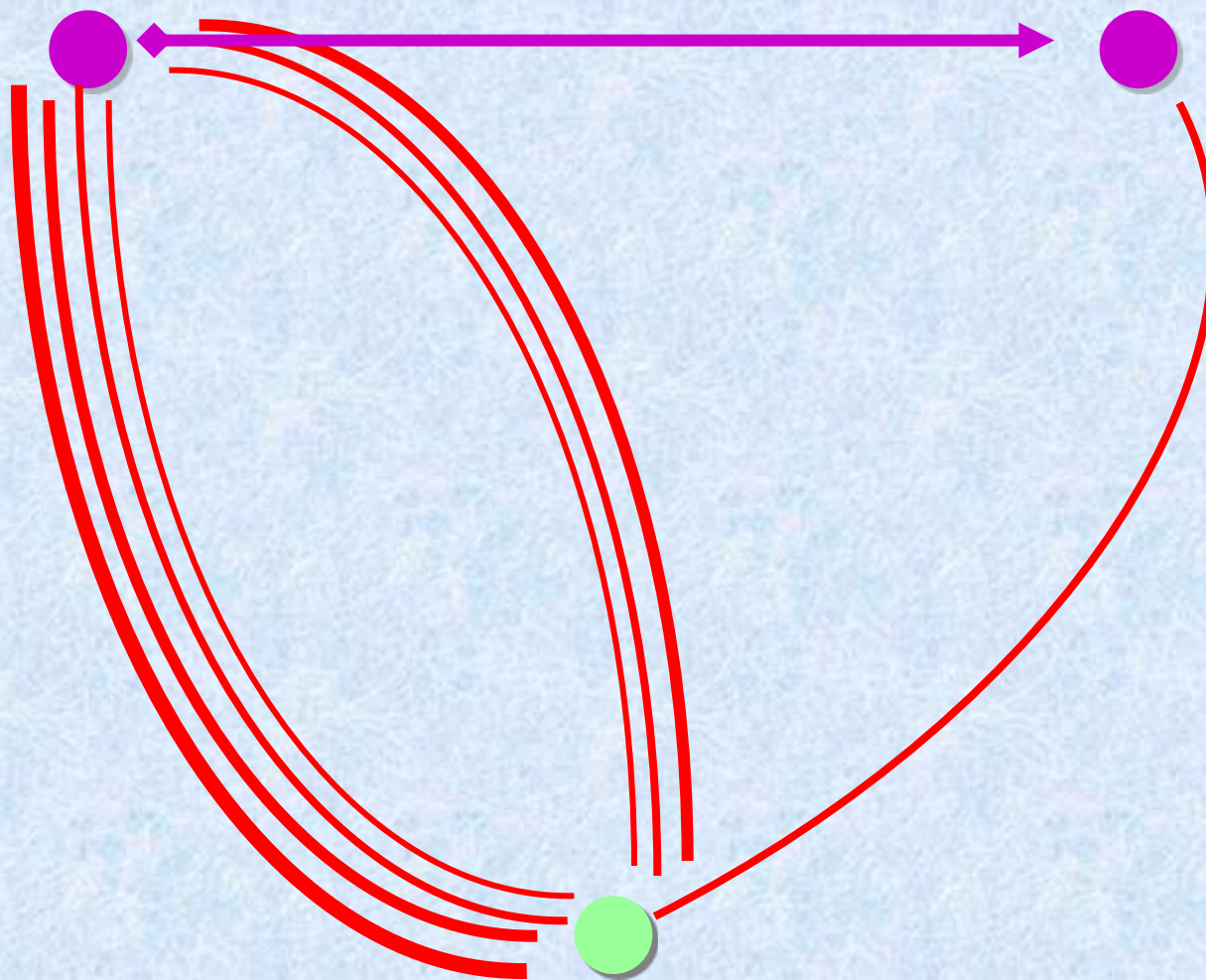

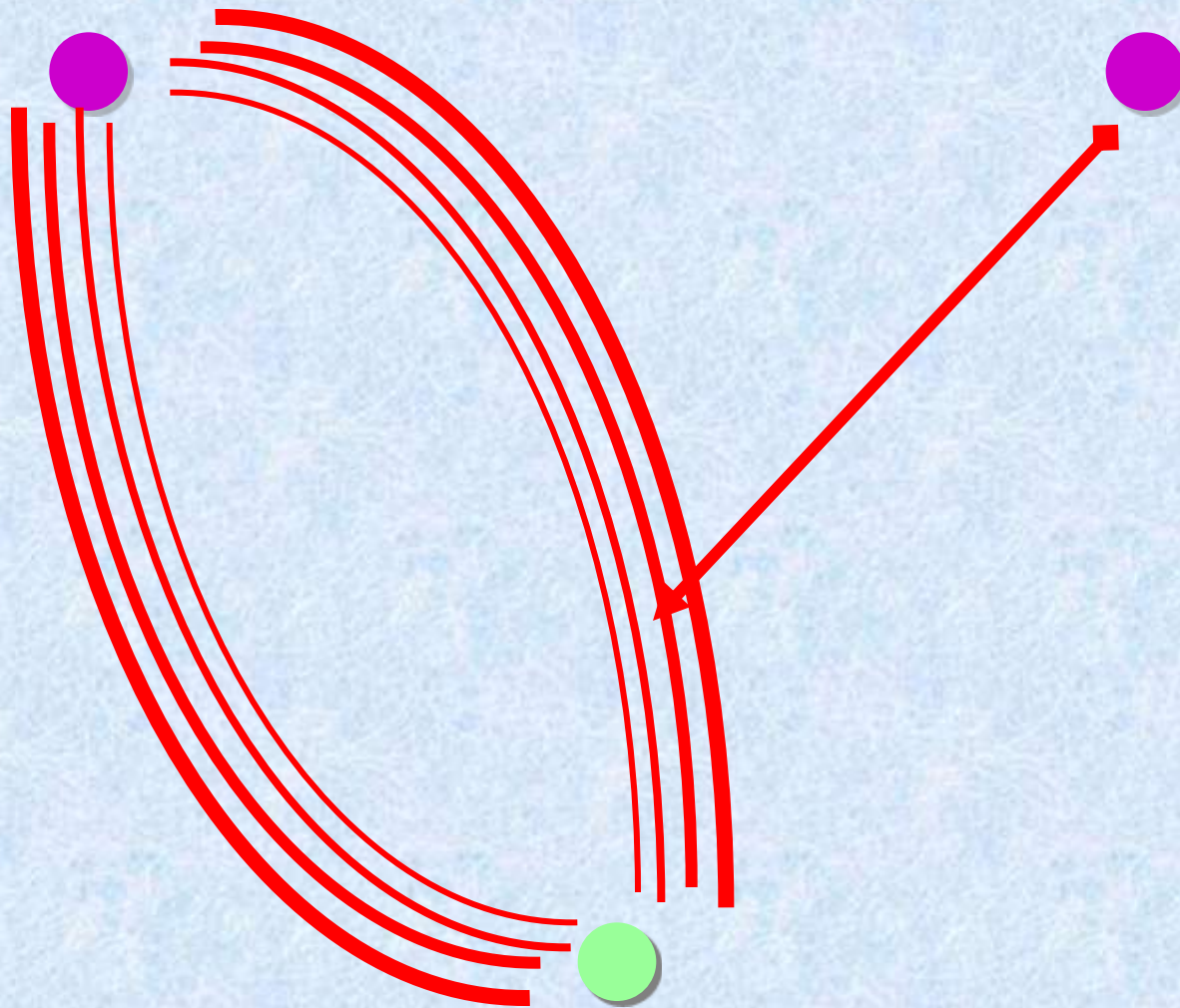
Synkronisering

Exkludera

Avbryta/Störa

Avhandlingsarbetet

- Delstudie 1: CPICS codingsystem
- Delstudie 2: Play with me at my speed
- Delstudie 3: Early triadic interaction as a predictor for social competence
- Delstudie 4: A case study

CPICS

Child –
Parents –
Interaction –
Coding –
System

In dyads and triads

Faktorer

- Barns bidrag
- Bekräftning
- Turtagning
- Triangulering
- Synkronisering
- Tredje parts fokus
- Ögonkontakt
- Inkludering
- Tempo
- Gemensamt fokus

Delstudie 2

Play with me at my speed

Syfte Jämförelse av kommunikationen vid tre månader i den amerikanska och svenska gruppen

Delstudie 2 - resultat

- Amerikanska familjer har ett signifikant snabbare tempo med fler bidrag, turtagningar bekräftningar och förtydliganden än svenska familjer. Detta gäller även barnet vid tre månader.
- Elementen i kommunikationen är dock mycket lik och rytmen formas oavsett om den är snabbare eller långsammare ”to be in step”
- Affekten påverkas inte

Delstudie 3

Early triadic interaction as a predictor for social competence

- Syfte 1** Beskriv kommunikationen i triaden
från 3 – 48 månader
- Syfte 2** Finns det tecken i den tidiga triadiska
kommunikationen som påverkar
barnets utveckling senare

Resultat artikel 3

- Den gemensamma rytmen hittas och formas tidigt. Familjen arbetar med en inre modell av att alla tre är delaktiga men att barnet skall kunna delta i turtagningar
- Föräldrarna ger stort utrymme till barnens bidrag
- Den synkroniserade kommunikationen bidrar till att barnet kommer i turtagningar

	Peer competenc e at 48 months	Social competenc e at 48 months
Turtagningar 3 månader	0.20 <i>p</i> = 0.229	0.26 <i>p</i> = 0.161
Turtagningar 9 månader	0.59 <i>p</i> = 0.008	0.48 <i>p</i> = 0.028
Turtagningar 18 månader	0.40 <i>p</i> = 0.070	0.34 <i>p</i> = 0.104

Synkronisering

Inkludering

**Barns
bidrag**

Turtagning

**Social
kompetens**

Artikel 4

Fallstudie föräldra-barn interaktion (3-48 månader); ett barn med autism jämförs med de övriga 19 barnen i studien

IMPLIKATIONER FRÅN STUDIEN

- Mönster i interaktion formas tidigt
- Barn med svårigheter gör det svårare för föräldrar och det ”intuitiva föräldraskapet” kan påverkas
- Fokus är på barnet
- Föräldrar behöver känna sig viktiga och kapabla
- Kulturella skillnader i interaktion
- Familjesystemiskt perspektiv är centralt

